

Aan

1. Provinciale Staten van Utrecht
2. het college van Gedeputeerde Staten

Onderwerp:

Landschapsvisie Kromme Rijncorridor

2 bijlagen:

- integrale aanpak
- landschapsvisie Kromme Rijncorridor

Zeist, 15 augustus 2022

Geachte Statenleden

Geacht college

Hoewel het dit jaar 50 jaar geleden is dat het rapport “Grenzen aan de groei” (de Club van Rome) is uitgebracht, lijkt de aandacht voor klimaat, natuur en biodiversiteit pas de afgelopen vier jaar urgent en intens te zijn geworden. De wereld en zeker Nederland is in rep en roer.

Met het Klimaatakkoord van juni 2019, het Regeerakkoord van 15 december 2021, inmiddels uitgewerkt in een aantal ministeriële brieven, krijgt deze aandacht invulling¹.

Vanuit de gedachte “think global, act local”, willen wij – burgers en oud-professionals uit deze regio – een bijdrage leveren om een specifiek gebied te behouden, aan dat gebied nieuwe kwaliteitsdragers toe te voegen en het daarmee een toekomstperspectief te geven.

Het gebied – de Kromme Rijncorridor (KRC) - ligt tussen de gemeenten Bunnik, Utrecht, De Bilt, Zeist en Utrechtse Heuvelrug. Er is beleidsmatig al 30 jaar aandacht voor. Desondanks is door het ontbreken van regie, instrumentarium en geld, het gebied in kwaliteit achteruit gehold.

¹ - Regeerakkoord 15 december 2021;

- brief van de Minister van Klimaat en Energie van 15 februari 2022 (uitwerking coalitieakkoord klimaat en energie);
 - brief van de Minister van Natuur&Stikstof en Landbouw van 1 april 2022 (hoofdpijnen gecombineerde aanpak);
 - brief van de Minister van Ruimtelijke Ordening van 17 mei 2022 (ruimtelijke orderingsbrief);
 - brief van de Minister van Natuur en Stikstof van 10 juni 2022 (startnotitie nationaal programma landelijk gebied);
 - brief van de Minister van Landbouw van 10 juni 2022 (perspectieven voor agrarische ondernemers);
 - brief van de Minister van Klimaat en Energie van 10 juni 2022 (contouren nationaal plan energiesysteem);
 - brief van de Minister van Natuur en Stikstof van 15 juli 2022 (svz stikstof en landelijk gebied);
 - brief van de Minister van Financiën van 20 juli 2022 (onderliggende stukken stikstofberekeningen);
 - brief van het college van GS van 14 juni 2022 n.a.v. de 10 juni brieven van de ministers van Natuur, Stikstof en Landbouw.
-

De Kromme Rijn*corridor* met zijn verscheidenheid aan bodemsoorten en kwelwater is een cruciale en ontbrekende schakel om de natuur en biodiversiteit tussen drie NNN-gebieden (Langbroekerwetering, Utrechtse Heuvelrug en Vechtplassengebied) en daarmee in de hele regio, te herstellen.

Daarnaast is de Kromme Rijn als inundatierivier een belangrijk element van het UNESCO-werelderfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Uit zorg over het verlies van natuur en biodiversiteit in de afgelopen tientallen jaren en omdat wij kansen zien voor een duurzame toekomst, hebben wij sinds 2018 verschillende initiatieven genomen om het gebied onder de aandacht te brengen.

Het doel is een duurzame groenbuffer vol natuur, biodiversiteit, kringlooplandbouw en recreatie (die de natuur niet belast) te midden van groeiende verstedelijking. Die groene buffer vormt een duidelijke structuur als contramal voor de grote verstedelijkingsopgave waarvoor deze regio gesteld staat.

Met de diverse beleidsvoornemens van Europa en Nederland is er nu een duidelijk momentum, de mogelijkheid en de noodzaak om het gebied integraal aan te pakken.

Dit momentum geeft dé mogelijkheid om doelen van klimaatadaptatie, waterkwaliteit (conform Kader Richtlijn Water), stikstofvermindering, CO²-vastlegging, natuur- en biodiversiteitsherstel, kringlooplandbouw en recreatie op lokaal en regionaal niveau te bereiken.

De Provincie speelt hierin een cruciale en vitale rol.

Met de POVI en Groen Groeit Mee bieden de nieuwe coalitieakkoorden van de vijf betrokken gemeenten, aanknopingspunten. Tezamen met de op te stellen omgevingsvisies per gemeente, kan de KRC een eerste voorbeeld zijn van een integrale en gebiedsgerichte aanpak. Naar onze mening ligt hier een geweldige kans, zeker ook omdat hiervoor maatschappelijk draagvlak is.

Als bijdrage aan de vernieuwing van het gebied, hebben wij in samenwerking met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie de **landschapsvisie Kromme Rijn*corridor*** laten maken. Deze visie is een aanvulling op en actualisatie van het Landinrichtingsplan Groenraven Oost uit 2002 en het Landschapsonwikkelingsplan Kromme Rijngebied+ uit 2011 en houdt rekening met de nieuwe beleidsvoornemens van de verschillende ministers. Deze visie is ook besproken in de klankbordgroep met ambtenaren van betrokken overheden.

Die visie bieden wij u hierbij aan.

In de bijlage bij deze brief zetten wij de visie voor u in breder perspectief en benoemen we de kansen.

De regie op het toekomstgericht maken van de KRC is in de eerste plaats een taak van de overheid. De problematiek vraagt een belangenafweging. De overheid en met name de provinciale overheid is hiervoor de beste instantie. Medewerking van en overleg met de grondeigenaren, die het landschap eeuwenlang mee vorm gegeven hebben, waaronder de boeren (eigenaar dan wel pachter), is daarbij een voorwaarde. Maar het hogere doel – gezonde grond- en waterbodem waardoor herstel van natuur en biodiversiteit mogelijk is – dient op de eerste plaats te staan.

De nieuwe subsidieregelingen en nieuwe financieringsconstructies geven een nieuw toekomstperspectief voor de boeren in het gebied.

We vragen u de Kromme Rijn*corridor* als specifiek voorbeeldproject voor een integrale en gebiedsgerichte aanpak in het kader van “Groen groeit mee” mee te nemen

Het gebied maakt deel uit van het Kromme Rijnlinielandschap. Omdat de KRC een overzichtelijk en relatief

“gemakkelijk” gebied is, is de kans van slagen groot. De ervaringen met de KRC zijn te gebruiken voor de vele andere projecten in de Provincie die de komende jaren worden uitgevoerd. Door een integrale aanpak is er zicht op balans tussen de ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten, de landbouw en de recreatie. Daarmee wordt ook eindelijk de ontbrekende ecologische schakel tussen de Langbroekerwetering, de Utrechtse Heuvelrug en het Vechtplassengebied gerealiseerd.

Wij hopen van ganser harte dat u onze aanbevelingen en adviezen overneemt en de KRC met voortvarendheid naar een nieuwe toekomst brengt.

Een soortgelijke brief hebben wij gestuurd aan de algemene en dagelijkse besturen van de vijf betrokken gemeenten (Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik, Utrecht en De Bilt) en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Graag tot toelichting bereid,

De werkgroep Kromme Rijn*corridor*
namens deze,

Herman Wierenga
Siert de Vos

Coördinatie en woordvoering:
Siert de Vos
Email: biodiversiteitw@gmail.com
Telefoon: 06-233 65 227
